

Г О В О Р

**ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ ГОРЊИ
МИЛАНОВАЦ ДРАЖИМИРА МАРУШИЋА НА
СВЕЧАНОСТИ ПОВОДОМ ЗАВРШЕТКА
ШКОЛОВАЊА СЛУШАЛАЦА 41.КЛАСЕ ШКОЛЕ
НАЦИОНАЛНЕ ОДБРАНЕ ВОЈСКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ
25.ЈУЛА 1998.ГОДИНЕ.**

Поштовани господине _____

Уважена господо официри, поштовани гости,
драги пријатељи!

Ако је у прошлом веку овде, у срцу Србије, под Таковским грмом, велики књаз заклео устанике на верност отаџбини, као што то, пре и после њега, многи наши краљеви, кнезови, сердари и војводе часно учинише – ако су сабље таковских устаника биле подигнуте у плаво небо завичаја да исклешу слободу и државу српском имену, слушајући глас савести и глас срца – онда и ви, данашњи официри Војске Југославије, који се одшколовасте за најодговорније државне и војне дужности своје земље, имате посебну част да баш овде, под Таковским грмом, припашете сабљу. Житељима рудничко-таковског краја то служи на понос, јер свака заклетва, овде изречена, оплемењује дух времена и чува душу народа.

Сабље српских устаника, у прошлости, нису биле подизане да пролију крв, већ да сачувају огњиште и људство, као што је и ваша обавеза, данас да својим делањем и памећу сачувате народ и државу којој служите. Јер, нити има државе без народа, ни народа без државе. Мудри Милош је то знао, као што су знали славни наши команданти, кроз историју, да војсковође не постају велики ни по запоседању територије, ни по посеченим главама, већ по сачуваним животима. А то се могло само у ослободилачким ратовима, какве су увек водиле Србија и Црна Гора. Зато су наше војсковође, по правилу, били велики људи, зато и ви, данашњи официри и врховни командни кадар Војске Југославије, имате на кога да се угледате.

И стари грм таковски се одавно осушио, али нови изданци су никли сами, доносећи једно ново

време, али с правим историјским памћењем. А храст, за собом, ипак оставља само храстове, које одозго храни небо, а одоздо – мајка земља. Зато, у овом поднебљу, и човек личи на храст.

Име Милош, у Срба, није случајно симбол витештва, иако је једно симбол наше тешке ране, а друго – Српског Пијемонта. Када би се свет данас, бавио својим мукама и бригама, водећи рачуна о интересима других, са осећањем праведности и поштене политичке игре, тих старих рана не бисмо се присећали и обнављали их. Један наш филозоф је рекао: "Грозим се људи који изувају ципеле да не би газили по тепиху, а обувају чизме – да газе људе." Тако се моћни данас, на жалост, понашају са целим народом. А народи су, као и појединци – у нечему слаби, у нечему јаки. Наше место и наша снага је само у памети, доброј процени,

прилагођавању добрим принципима, а ништа није тако добро, да не може бити боље уређено.

Наша отаџбина мора бити полигон где ће свако радити оно што најбоље зна, што је основни принцип устројства сваке озбиљне државе. Тако је то било још од старе Грчке, тако је то и данас. А војска, као неодвојиви део народа, у тако уређеној држави има посебно место – у држави високих етичких принципа, где делање мора да буде у једном складу са оним што разум налаже, душа осећа, око види, а уста говоре. А сва мудрост је у једноставности, која се постиже познавањем историјског процеса.

Зато је више него корисно, у данашњим политичким искушењима, присетити се Такова и Другог устанка, када је било и срчаности и храбрости, али уз то, и сјајне процене – како у

Након последњег светског рата, када је Горњи Милановац био спаљен до темеља, испољила се огромна стваралачка енергија његових житеља, када се са том истом песмом стварао нови град. Та стваралачка енергија створила је од нашег града "привредно чудо", како су га називали још у претходној Југославији. "Живот је", у осталом, "дуга и тешка борба", написа у својим "Успоменама" врли и славни војвода Живојин Мишић, први и једини почасни грађанин Горњег Милановца, из којег је командовао одсудном битком на Сувору. Оно, што је тада европска штампа називала чудом, била је само вештина командовања мудрог Мишића, чији сте ви наследници.

А та ратничка енергија и државотворна идеја, напајана је духовношћу минулих времена, јер је политичка историја Срба и Црногораца била комплементарна нашој културној историји.

Ма колико тешка времена била, није било периода који није оставио траг на плану духовности. Шта нас је друго одржало?

Зато ћемо се, данас, у уметничком програму, подсетити на речи владике Његоша – да се мед и жуч могу попити заједно, на речи сердара Јанка Вукотића – дивизијара Црногорске и генерала Југословенске војске, Милоша – књаза, срчаног Карађорђа, легендарног Живојина Мишића и хероја из Другог светског рата.

Зато, часна господо официри, ви који ћете данас припасати сабље под овим часним знамењима, у славу будућности наше отаџбине и војске у њој – остајте мудри, попут ових светлих ликова и горди, попут таковских храстова!

Живели!